

Udskriftsdato: 18. december 2025

KEN nr 10125 af 28/08/2009 (Historisk)

Ikke konkret fare for nedstyrtning ved skorstensfejning

Ministerium: Beskæftigelsesministeriet

Journalnummer: Beskæftigelsesmin.,
Arbejdsmiljøklagenævnet, j.nr. 5900050-09 og 5900059-09

Ikke konkret fare for nedstyrtning ved skorstensfejning

Resumé

Ikke konkret fare for nedstyrtning ved skorstensfejning

Arbejdstilsynet førte tilsyn med skorstensfejerarbejde. Arbejdet bestod i at feje skorstene fra ejendommens tag og derefter foretage rensning af ejendommens kedel i kælderen.

Skorstensfejersvenden kravler op gennem en lem og ud på ejendommens tag, der var fladt. Fra lemmen var der 1½ til 2 meter til tagets kant. Der var ikke rækværk ved tagets kant.

For at komme hen til skorstenen, skulle svenden gå 8-10 meter fra taglem til skorsten. Langs adgangsvejen var der ligeledes 1½ til 2 meter ud til tagkanten.

Adgangsvej og skorstensfejningen foregik i ca. 21 meters højde.

Arbejdstilsynet vurderede, at der er risiko for nedstyrtning, når en person arbejder i 21 meters højde og 2 meter fra kanten på et fladt tag, fx hvis pågældende falder. Arbejdstilsynet gav derfor påbud om straks at sikre forsvarlig adgangsvej i forbindelse med skorstensfejning på den pågældende bygning.

Arbejds miljøklagenævnet fandt, at der skal træffes effektive foranstaltninger til at forebygge nedstyrtning i forbindelse med skorstensfejning, hvis der er konkret fare for nedstyrtning, men Arbejdstilsynet havde ikke dokumenteret en sådan konkret nedstyrtningssfare i den aktuelle situation, og påbuddet blev derfor ophævet.

Nævnet lagde vægt på, at adgangsvejen var et fladt tag uden forhindringer, hvor der var 1½ til 2 meter til tagets kant, og at der alene er tale om færden i forbindelse med adgang til skorstensfejerarbejde.

Et samtidigt påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver blev derfor også ophævet.

[Adressat udeladt]

Arbejds miljøklagenævnet har på møde den 25. august 2009 behandlet klage fra [navn udeladt] på vegne af [virksomhedens navn udeladt].

[Navn udeladt] har klaget over Arbejdstilsynets afgørelse af 28. november 2008, hvor virksomheden har fået påbud om straks at sikre forsvarlig adgangsvej i forbindelse med skorstensfejning på ejendommen [adresse udeladt]. Virksomheden har samtidig fået påbud om at bruge autoriseret arbejdsmiljørådgiver til at forbygge, at overtrædelsen gentager sig.

Nævnet traf følgende

A F G Ø R E L S E

Arbejds miljøklagenævnet er ikke enig med Arbejdstilsynet i, at der er grundlag for at afgive påbud om straks at sikre forsvarlig adgangsvej ved skorstensfejning i ejendommen [adresse udeladt].

Arbejds miljøklagenævnet finder ikke grundlag for at træffe afgørelse om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver.

Arbejds miljøklagenævnet ophæver således Arbejdstilsynets afgørelse af 28. november 2008.

B E G R U N D E L S E

Påbud om at sikre forsvarlig adgangsvej

Ved Arbejdstilsynets tilsynsbesøg den 24. november 2008, blev der på [adresse udeladt] udført skorstensfejararbejde. Arbejdet bestod i at feje skorstene fra ejendommens tag og derefter foretage rensning af ejendommens kedel i kælderen.

Skorstensfejersvenden fik adgang til taget ved at benytte en lem fra bagtrappen. Han kravler op gennem lemmen og ud på ejendommens tag, der er fladt. Lemmen er 1½ til 2 meter fra tagets kant. Der er ikke rækværk ved tagets kant. Svenden medbragte egen stige.

For at komme hen til skorstenen, skulle svenden gå 8-10 meter fra taglem til skorsten, dvs. at han fra lemmen til skorstenen går 1½ til 2 meter fra tagets kant.

Adgangsvej og skorstensfejningen foregik i ca. 21 meters højde.

Det blev i øvrigt oplyst af svenden, at han var nødsaget til at stå på toppen af en elevator for at kunne nå skorstenen.

Arbejdstilsynet har vurderet, at der er risiko for nedstyrtning, når en person arbejder i 21 meters højde og 2 meter fra kanten på et fladt tag, fx hvis pågældende falder. Arbejdstilsynet finder derfor, at der skal være truffet effektive foranstaltninger til at forebygge risikoen for nedstyrtning.

Arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt. Det fremgår af § 38, stk. 1 i lov om arbejdsmiljø.

Ved udførelsen af arbejdet skal det sikres at der er truffet effektive foranstaltninger til at forebygge risiko for nedstyrtning. Det fremgår af § 13, nr. 1 i bekendtgørelsen om arbejdets udførelse.

Arbejdsmiljøklagenævnet finder, at der skal træffes effektive foranstaltninger til at forebygge nedstyrtning i forbindelse med skorstensfejning, hvis der er konkret fare for nedstyrtning i forhold til brugen af taget alene som adgangsvej.

Arbejdsmiljøklagenævnet finder, at Arbejdstilsynet ikke har dokumenteret en sådan konkret nedstyrtningssfare i forhold til, at taget alene anvendtes som adgangsvej. Arbejdstilsynet har alene henvist til den generelle fare der er ved at arbejde på et tag ved udførelsen af bygge- og anlægsarbejde.

Arbejdsmiljøklagenævnet har herved lagt vægt på, at adgangsvejen er et fladt tag uden forhindringer, hvor der er 1½ til 2 meter til tagets kant, og at der alene er tale om færden i forbindelse med adgang til skorstensfejararbejde.

Påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver

Arbejdstilsynet kan påbyde, at modtageren af påbud skal indhente bistand fra en autoriseret arbejdsmiljørådgiver, bl.a. med henblik på, at det forebyggende arbejdsmiljøarbejde i virksomheden styrkes. Det fremgår af § 77 a, stk. 1 i loven.

Arbejdsgiveren skal efterkomme påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver, når Arbejdstilsynet afgiver en eller flere afgørelser om overtrædelser af arbejdsmiljølovgivningen om et eller flere komplekse og alvorlige arbejdsmiljøproblemer, der indebærer risiko for sikkerhed og sundhed og som angivet i kapitel 3, når overtrædelserne er

- 1) konstateret ved et enkeltstående tilsyn eller ved et tilsynsforløb bestående af screening og et deraf efterfølgende tilsyn, og
- 2) konstateret ved tilsyn med arbejde tilknyttet én produktionsenhed.

Forudsætningen for at give et påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver er således, at Arbejdstilsynet har givet et påbud i forbindelse med en overtrædelse af arbejdsmiljøloven.

Arbejdsmiljøklagenævnet finder ikke grundlag for påbuddet om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver, fordi nævnet ved afgørelsen ovenfor har ophævet påbuddet om at sikre forsvarlig adgangsvej.

R E G L E R

Arbejdsmiljøklagenævnet henviser til

- § 38, stk. 1, § 39, stk. 1, nr. 1, § 77, stk. 1 og § 77 a, stk. 1 i Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 268 af 18. marts 2005 med de ændringer, der følger af lov nr. 175 af 27. februar 2007
- § 13, nr. 1 i Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 559 af 17. juni 2004 om arbejdets udførelse
- § 6, stk. 1 i Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 259 af 20. marts 2007 om brug af autoriserede arbejdsmiljørådgivere.

O P L Y S N I N G E R N E I S A G E N

Sagen er afgjort på grundlag af de akter, som klagenævnet har modtaget fra Arbejdstilsynet samt brev af 23. april 2009 fra [navn udeladt].

På klagenævnets vegne

Kopi til

- [Adressat udeladt]
- [Adressat udeladt]
- Arbejdstilsynet, Tilsynscenter , Postboks 1228, 0900 København C.
J.nr.

De kan læse om afgørelsens retlige grundlag på de følgende sider.

Regler

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 268 af 18. marts 2005 med de ændringer, der følger af lov nr. 175 af 27. februar 2007

...

Kapitel 5

Arbejdets udførelse

§ 38. Arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Stk. 2. Anerkendte normer eller standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

§ 39. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvilke krav der skal være opfyldt, for at arbejdet kan anses for fuldt forsvarligt planlagt, tilrettelagt og udført, herunder om

- 1) sikkerheds- og sundhedsmæssige foranstaltninger vedrørende arbejder, arbejdsprocesser og -metoder, f.eks. for at undgå sammenstyrtning, nedstyrtning, sammenskridning, rystelser, stråling, støj eller eksplosions-, brand- eller sundhedsfare ved luftarter, dampe, støv og røg, hede, kulde eller lugt, sygdomssmitte eller forkerte arbejdsstillinger, bevægelser eller belastninger,
- 2) forbud mod særligt farlige arbejder, arbejdsprocesser og -metoder,
- 3) opslag eller egnet markering.

Stk. 2. Beskæftigelsesministeren kan endvidere fastsætte regler om særligt arbejdstøj og personlige værnemidler, herunder om hvem der skal afholde udgifterne hertil.

...

Kapitel 13

Arbejdstilsynet

§ 77. Arbejdstilsynet kan påbyde, at forhold, der strider mod loven eller mod regler eller afgørelser i medfør af loven, bringes i orden straks eller inden en frist.

Stk. 2. ...

...

§ 77 a. Arbejdstilsynet kan påbyde, at modtageren af påbud skal indhente bistand fra en autoriseret arbejdsmiljørådgiver, bl.a. med henblik på, at det forebyggende arbejdsmiljøarbejde i virksomheden styrkes.

Stk. 2. Beskæftigelsesministeren fastsætter nærmere regler om rådgivningspåbuddets indhold, omfang og varighed og de nærmere vilkår herfor.

...

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 559 af 17. juni 2004 om arbejdets udførelse

...

Kapitel 3 Arbejdets udførelse

...

Særlige krav

...

§ 13. Ved udførelsen af arbejdet skal det sikres

- 1) at der er truffet effektive foranstaltninger til at forebygge risiko for sammenstyrtning, nedstyrtning, sammenskridning, ulykker hidrørende fra elektrisk strøm, rystelser og lignende,
- 2) at fare for eksplosion, brand, forgiftning og kvælning m.v. er effektivt forebygget,
- 3) at der træffes effektive foranstaltninger for at forhindre udslip, lækage samt udvikling af støv, røg, damp, lugt, gas m.v., hvor dette kan medføre fare for sikkerhed eller sundhed,
- 4) at der træffes effektive foranstaltninger for at beskytte de ansatte, hvor arbejdsprocessen eller de forhold, hvorunder arbejdet foregår, rummer mulighed for sygdomssmitte og
- 5) at klima- og belysningsforholdene er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlige, under hensyntagen til det arbejde, der skal udføres. Der skal herunder træffes foranstaltninger til at beskytte de ansatte mod stærk hede eller kulde.

...

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 259 af 20. marts 2007 om brug af autoriserede arbejdsmiljørådgivere

...

Kapitel 2 Påbud om brug af autoriserede arbejdsmiljørådgivere

...

§ 6. Arbejdsgiveren skal efterkomme påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver, når Arbejdstilsynet afgiver en eller flere afgørelser om overtrædelser af arbejdsmiljølovgivningen om et eller flere komplekse og alvorlige arbejdsmiljøproblemer, der indebærer risiko for sikkerhed og sundhed og som angivet i kapitel 3, når overtrædelserne er

- 1) konstateret ved et enkeltstående tilsyn eller ved et tilsynsforløb bestående af screening og et deraf efterfølgende tilsyn, og
- 2) konstateret ved tilsyn med arbejde tilknyttet én produktionsenhed.

Stk. 2. Der afgives ikke påbud efter stk. 1, hvis arbejdsgiveren inden for det seneste år har løst et identisk arbejdsmiljøproblem på samme arbejdssted, og løsningen umiddelbart kan overføres.

...

Kapitel 3 Komplekse og alvorlige overtrædelser af arbejdsmiljølovgivningen

...

Det fysiske område

...

§ 23. Nedstyrtningsfare eller fare for sammenstyrtning ved arbejde på tage og konstruktioner samt i bygninger.